

Dosarul nr. 3ra-758/22
2-20047447-01-3ra-27072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Nicolae Mamaischi și Societății cu Răspundere Limitată „Rafael House”, reprezentați de avocatul Sorin Corceac împotriva Consiliului comunal Grătiești municipiul Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și

la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Grătiești municipiul Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual favorabil

împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Consiliul comunal Grătiești și menținută hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 5 mai 2020, Nicolae Mamaischi și SRL „Rafael House”, reprezentați de avocatul Sorin Corceac au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Grătiești municipiul Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii au invocat că Nicolae Mamaischi, în calitate de proprietar al terenului din str. XXXXX com. XXXXX mun. XXXXX, a solicitat autorității publice locale pârâte aprobarea planului urbanistic de detaliu privind edificarea pe terenul indicat a unei case de locuit cu regimul de înălțime S+P+4E+M, act solicitat în vederea realizării unui proiect de investiții în

construirea casei de locuit vizate, iar prin decizia Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX, a fost aprobat planul corespunzător.

Ulterior, terenul indicat a fost comercializat în beneficiul SRL „Rafael House”, care este în prezent proprietarul terenului respectiv.

Au comunicat că la 21 februarie 2020, au aflat că prin decizia Consiliului comunal Grătiești nr. 1/10 din 7 februarie 2020, a fost abrogată decizia menționată, temei servind doar informația privind litigiul de contencios administrativ aflat pe rolul Curții de Apel Chișinău la acțiunea SRL „Rafael House” împotriva Primăriei com. Grătiești privind anularea refuzurilor și obligarea emiterii certificatului de urbanism.

Au considerat decizia enunțată ca fiind ilegală, vădit abuzivă și pasibilă de anulare în contextul în care aceasta este emisă contrar cadrului legal pertinent, în lipsa unei justificări corespunzătoare și evident are doar scopul justificării inacțiunilor ilicite ale autorității subordonate Consiliului.

Așadar, la emiterea deciziei nominizate, Consiliul comunal Grătiești urma să se conducă de dispozițiile Codului administrativ, inclusiv în contextul în care unicele norme invocate de acesta în justificarea deciziei din 7 februarie 2020 (art. 1 și 16 din Legea privind principiile urbanismului și art. 14 alin. (1) și (2) din Legea privind administrația publică locală) nu oferă Consiliului dreptul de a anula arbitrar, în lipsa unui temei legal, decizia sa din 11 iunie 2016.

Au accentuat că emitentul deciziei din 7 februarie 2020 a omis dispozițiile art. 94 Cod administrativ, deoarece contrar exigențelor acestei norme, Consiliul comunal Grătiești nu a solicitat audierea lor asupra problemei vizate, deși decizia emisă în consecință lezează drepturile proprietarului actual al terenului, beneficiar tacit al deciziei nr. 4/2 din 11 iulie 2016, or poate atrage anularea actelor juridice încheiate în vederea realizării proiectului de construire a casei de locuit vizate cu restituirea prestațiilor primite în baza acestora, prejudiciu ce va fi majorat prin cheltuielile suportate pentru întocmirea planului urbanistic de detaliu, de autentificare notarială a actelor juridice respective, de plată a impozitelor aferente acestora, astfel încât suma prejudiciului constituie, estimativ, peste 2,5 mii lei, fără a lua în considerație și venitul ratat.

Au reiterat că potrivit motivării deciziei din 7 februarie 2020, autoritatea emitentă nu a invocat existența vreunui temei de ilegalitate al deciziei nr. 4/2 din 11 iulie 2016, ci s-a limitat la existența unui litigiu aferent eliberării certificatului de urbanism pentru construire, or acest temei nu este prevăzut de lege ca motiv ce ar justifica anularea unui act administrativ legal favorabil (abuzul în cazul dat constituind tentativa ilicită, criminală chiar, de a justifica refuzul și inacțiunea Primarului com. Grătiești în eliberarea certificatului solicitat), însă dispoziția de abrogare utilizată în textul deciziei nr. 1/10 din 7 februarie 2020, pe lângă faptul că nu se regăsește în textul Codului administrativ, contravine dispozițiilor art. 146 Cod administrativ, ce reglementează revocarea unui act administrativ legal favorabil, cum este decizia Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iunie 2016.

La fel, au evidențiat că art. 146 alin. (1) Cod administrativ prevede expres și exhaustiv lista temeiurilor pentru revocarea actului administrativ individual favorabil, ce nu poate fi extinsă de autoritatea publică locală.

Au precizat că, în speță, însă, nu există o prevedere legală și nici decizia nr. 4/2 din 11 iulie 2016 nu conține rezerva revocării, decizia dată nu este legată de o obligare ce nu ar fi fost îndeplinită de beneficiar, nu există fapte survenite ulterior, ce ar permite autorității publice să nu emită decizia nr. 4/2 din 11 iulie 2016 și fără revocarea acesteia s-ar periclita interesul public, nu există o prevedere legală modificată în baza căreia autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul administrativ, inclusiv în contextul în care beneficiarul deja a făcut uz de avantajul respectiv și a primit prestații în baza actului administrativ, iar revocarea deciziei nominalizate nu este necesară pentru prevenirea sau înlăturarea dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună în contextul în care edificarea blocului locativ respectiv corespunde interesului public, dezvoltării comunei și nu contravine vreunui interes al acesteia.

Au remarcat că adoptarea unui atare comportament de către autoritatea publică locală este inadmisibilă inclusiv în conceptul jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului ce oferă protecția dreptului de proprietate, garantat de art. 1 al Primului Protocol la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prin prisma noțiunii de „speranță legitimă” atribuită la noțiunea de „bun” (cauza Pine Valley Developments și alții contra Irlandei, hotărârea din 29 noiembrie 1991).

Or, decizia „abrogată” de către Consiliul comunal Grătiești instituia pentru dâșii o „speranță legitimă” în vederea realizării posibilității edificării, după primirea actelor permissive, a construcției casei de locuit multietajate, deoarece prin acest act autoritatea publică abilitată a stabilit deja posibilitatea realizării regimului urbanistic corespunzător și, astfel, în realizarea proiectului respectiv deja au fost investite mijloace bănești considerabile.

Au indica că în cauza examinată de CtEDO, indicată supra, instanța europeană a constatat că eliberarea unui certificat prealabil de urbanism de către autoritatea publică locală, pe baza căruia reclamanta efectuase investiții, constituie un element al proprietății, iar autoritatea publică nu poate reveni asupra acestuia, respectiv a-l abroga, contrariul lezând dreptul de proprietate prin prisma principiului menționat, astfel încât abrogarea vizată este contrară dispozițiilor Convenției, situație ce este practic identică cu cea descrisă supra.

Au conchis reclamantii că în cazul dat sunt întrunite temeiurile de anulare a deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 1/10 din 7 februarie 2020.

Au relatat că la 21 februarie 2020, au adresat pârâtului o cerere prealabilă, solicitând prezentarea actelor ce au stat la baza emiterii deciziei contestate, suspendarea și anularea acesteia, însă până în prezent nu au recepționat niciun răspuns la cererea prealabilă, deși termenul de examinare a expirat la 23 martie 2020.

De asemenea, au mai notat că prin emiterea deciziei contestate Consiliul comunal Grătiești a creat o situație favorabilă organului său administrativ în cadrul procesului judiciar inițiat de SRL „Rafael House” împotriva Primarului com. Grătiești privind obligarea eliberării certificatului de urbanism, acțiuni ce duc la tergiversarea realizării proiectului de investiție în construirea casei de locuit pe care dâșii intenționează să o edifice pe terenul vizat, ceea ce generează, din nou, prejudicii considerabile.

Și-au întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 17, 172, 189, 191-196, 203-212, 214, 221, 222, 224 Cod administrativ.

Au solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 1/10 din 7 februarie 2020 cu privire la abrogarea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX, precum și compensarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată ce vor fi suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze.

La 5 mai 2020, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Grătiești municipiul Chișinău, terț SRL „Rafael House” cu privire la anularea actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a invocat că Consiliul comunal Grătiești municipiul Chișinău a adoptat decizia nr. 1/10 din 7 februarie 2020 cu privire la abrogarea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX.

A comunicat că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art. 64 din Legea privind administrația publică locală și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat controlul de legalitate a deciziei nr. 1/10 din 7 februarie 2020 și a constatat că a fost adoptată cu încălcarea legislației în vigoare.

A menționat că, în corespundere cu art. 68 alin. (2) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, pct. 9 subpct. 2) lit. a) și 13 lit. e) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, prin notificarea din 4 martie 2020, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat abrogarea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 1/10 din 7 februarie 2020, ca fiind emisă contrar legii.

Astfel, conform prevederilor art. 68 alin. (3) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, organul emitent (în cazul dat Consiliul comunal Grătiești) urma să efectueze una dintre cele două acțiuni prevăzute de lege: să respingă cererea sau să o admită și, după caz, să revoce sau să modifice actul administrativ.

Reieșind din prevederile art. 146 alin. (1) Cod administrativ, art. 14 alin. (2) lit. z¹) și 22 alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 3 alin. (4) și 12 alin. (6) din Legea nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, a remarcat că Consiliul comunal Grățiești a adoptat decizia vizată cu încălcarea procedurii stabilite.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 63, 64, 68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 2 alin. (2), 7, 189 alin. (3), 203 lit. c), 206 alin. (1) lit. e), 211, 212 Cod administrativ, art. 166, 167, 192, 277 și 278 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Consiliul comunal Grățiești municipiul Chișinău nr. 1/10 din 7 februarie 2020 cu privire la abrogarea deciziei Consiliului comunal Grățiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX.

Prin încheierea din 20 august 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a fost conexată cauza la cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău a Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Grățiești municipiul Chișinău și terțul SRL „Rafael House” privind anularea deciziei Consiliului comunal Grățiești nr. 1/10 din 7 februarie 2020, aflată în procedura judecătorei Marcel Gandrabur (dosarul nr. 3-925/2020) la cauza intentată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Nicolae Mamaischi și SRL „Rafael House” împotriva Consiliului comunal Grățiești municipiul Chișinău privind anularea actului administrativ individual defavorabil, aflată în procedura judecătorei Oleg Melniciuc (dosarul nr. 3-908/2020), pentru a fi examinate într-o singură procedură.

Prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces, în calitate de terț, Elena Mamaischii.

Prin hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Nicolae Mamaischi și SRL „Rafael House” și cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

A fost anulată decizia Consiliului comunal Grățiești municipiul Chișinău nr. 1/10 din 7 februarie 2020 cu privire la abrogarea deciziei Consiliului comunal Grățiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX, ca neîntemeiată.

La 8 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Consiliul comunal Grățiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 20 octombrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Consiliul comunal Grățiești și menținută hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că, după mai bine de patru ani de la adoptarea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX com. XXXXX, decizie care a fost adoptată în urma consultărilor publice, fiind obținut avizul pozitiv al Comisiei pentru agricultură și industrie, protecția mediului și amenajarea teritoriului, prin care a decis cu 6 voturi pentru de aprobat PUD-ul prezentat pentru construcția casei etajate din str. XXXXX, Consiliul comunal Grătiești doar preluând integral prevederile art. 1 și 16 (fără a indica și prevederile art. 11, 12, 13 conținute în nota informativă) din Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835-XIII din 17 mai 1996, fără a indica în concret în ce sens anume la emiterea deciziei nr. 4/2 din 11 iulie 2016, acestea au fost ignorate, neîntemeiat a dispus abrogarea acesteia prin decizia nr. 1/10 din 7 februarie 2020.

Or, art. 1 din Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835-XIII din 17 mai 1996, definește noțiunile principale utilizate în sensul prezentei legi: amenajare a teritoriului; urbanism; documentație de urbanism și amenajare a teritoriului; planuri urbanistice și planuri de amenajare a teritoriului; programe de urbanism și amenajare a teritoriului, etc.

Din analiza dosarului administrativ prezentat de autoritatea publică pârâtă/apelantă, se atestă că Consiliul comunal Grătiești nu l-a informat pe Nicolae Mamaischi, proprietarul inițial al terenului cu nr. cadastral XXXXX și beneficiarul deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016, precum și actualul proprietar al terenului enunțat, SRL „Rafael House”, care se află în litigiul cu autoritățile publice locale, despre faptul că Consiliul comunal Grătiești a inițiat procedura de abrogare a deciziei nr. 4/2 din 11 iulie 2016 și corespunzător nici nu i-a audiat referitor la chestiunea privind eventuala abrogare a deciziei nr. 4/2 din 11 iulie 2016, or careva probe în combaterea concluziei date la dosarul administrativ nu se regăsesc.

Prima instanță și instanța de apel au reținut că indicarea în preambulul actului administrativ contestat că acesta a fost emis urmare a audierii informației privind litigiul de contencios administrativ pendinte la Curtea de Apel Chișinău, la cererea de chemare în judecată a SRL „Rafael House” vs Primarul comunei Grătiești privind constatarea drept neîntemeiate și anularea refuzului nr. 65/19 din 6 februarie 2019 și a refuzului nr. 184/19 din 29 martie 2019, obligarea la emiterea certificatului de urbanism pentru proiectarea pe terenul cu nr. cadastral XXXXX a unei case de locuit multifamiliale cu regim de înălțime S+P+4E+M și încasarea cheltuielilor de judecată (dosar nr. 3-1177/19, 2-19088632-02-3a-23072019), și în temeiul art. 1, 16 din Legea nr. 835/1996, nu poate fi catalogat că decizia menționată este una motivată atât în fapt, cât și în drept.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au identificat niciun temei legal care să conducă la concluzia că decizia Consiliului comunal Grătiești municipiul Chișinău nr. 1/10 din 7 februarie 2020 cu privire la abrogarea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului

urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX com. XXXXX, este una întemeiată, considerent din care aceasta urmează a fi anulată.

La 16 mai 2022, Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi soluții prin care să fie declarată inadmisibilă sau să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Nicolae Mamaischi și SRL „Rafael House” și cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

La 1 august 2022, prin intermediul poștei electronice și la 2 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care cererile de chemare în judecată depuse de Nicolae Mamaischi, SRL „Rafael House” și Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat să fie declarate inadmisibile și neîntemeiate.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel și instanța de fond au încălcat și aplicat eronat normele de drept material ce se manifestă prin faptul că au aplicat prevederi legale ce nu urmau a fi aplicate raportului juridic și au interpretat în mod eronat legea, totodată, au fost apreciate arbitrar probele ceea ce a condus indubitabil la soluționarea greșită a cauzei.

A menționat că la originea litigiului stă o decizie controversată a consiliului local nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX, prin care a fost acceptată cererea lui Nicolae Mamaischi privind aprobarea planului urbanistic în detaliu.

Atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel a fost probată ilegalitatea deciziei nr. 4/2 din 11 iulie 2016, fapt care a servit temei de retragere a acestui act administrativ, or, la caz, contrar art. 16 alin. (1) și (2) din Legea privind principiile urbanismului nr. 835/2016, planul urbanistic în detaliu a fost elaborat în lipsa planului de urbanism general aprobat și certificatului de urbanism, fapt pe care l-au recunoscut în judecată Nicolae Mamaischi și SRL „Rafael House” prin intermediul avocatului.

Așadar, menținerea în vigoare a acestui plan de urbanism și eliberarea actelor permissive în temeiul acestuia, pe lângă faptul că sunt afectate de efectele ilegalității sale, aduc atingere și interesului comun, or în zonă conform documentației de urbanism și amenajare a teritoriului este stabilit un alt regim de înălțime, un alt procent de ocupare a teritoriului decât cel care se propune în planul de urbanism în detaliu, ceea ce afectează semnificativ interesele populației din zonă, în circumstanțe în care în toată XXXXX sunt doar case preponderent individuale până în trei nivele.

A considerat că atât instanța de fond, cât și instanța de apel au aplicat eronat norme de drept aplicabile raportului juridic dedus judecății, și anume art. 144 alin. (1) și (6) Cod administrativ, menționând că procedurii administrative prin care s-a abrogat decizia Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 îi sunt aplicabile normele ce guvernează temeiurile și procedura de aprobare a actelor administrative individuale defavorabile, contrar, celor care guvernează temeiurile și procedura de retragere a actelor administrative individuale ilegale favorabile aplicabile speței.

Atât în încheierea din 16 martie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, cât și în decizia din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu au fost identificate care drepturi ale reclamanților au fost încălcate, în sensul valorificării acțiunii de contencios administrativ, fiind solicitată declararea inadmisibilității acțiunilor.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare, în acest sens, au făcut trimitere la prevederile art. 3, 10, 17, 20, 39 și 189 Cod administrativ, însă nu au motivat în ce măsură acestea se aplică reclamanților. Unica explicație a instanței de apel în decizia contestată a servit doar faptul că Nicolae Mamaischi a fost destinatarul actului administrativ abrogat prin decizia contestată și faptul că acesta a înaintat o cerere prealabilă, dar instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cazului care demonstrează ca Nicolae Mamaischi nu mai are în proprietate terenul din str. XXXXX com. XXXXX și careva drepturi asupra acestuia, respectiv ultimul nu a putut justifica un drept propriu vătămat în acțiunea în contencios administrativ.

A remarcat că instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept considerând că decizia nr. 4/2 din 11 iulie 2016 conține reguli cu caracter general aplicabil unui număr nedeterminat de persoane (care vor dobândi dreptul de proprietate asupra terenului), nefăcând diferența între actele administrative normative și cele individuale, or diferența dintre aceste categorii de acte este că dacă actele administrative normative conțin reguli cu caracter general și impersonale, oricine fiind în drept de a intra sub incidența lor la un moment dat, cele cu caracter individual se adresează fie unor persoane fizice sau juridice, dar care sunt determinate chiar în actul emis.

În ceea ce privește admisibilitatea acțiunii Cancelariei de Stat, recurentul nu a negat competența Cancelariei de Stat în exercitarea atribuțiilor de control administrativ, însă, a evidențiat că odată cu stabilirea unei noi ordini de drept prin intrarea în vigoare a noului Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ nu mai poate fi valorificată de către Cancelaria de Stat, similar practicii anterioare instituite prin Legea contenciosului administrativ (abrogată), deoarece aceasta nu poate invoca un drept propriu vătămat în sensul prevederilor Codului administrativ.

A considerat că reglementările din art. 63-68 din Legea privind administrația publică locală contravin principiilor Codului administrativ. Or, art. 39 alin. (2) Cod administrativ reglementează accesul liber la justiție care este unul din principiile

procedurii de contencios administrativ și care în același timp arată cert că la exercitarea controlului judecătoresc pârât este doar autoritatea publică care desfășoară activitate administrativă, iar reclamantul persoana fizică sau juridică căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă desfășurată, cu excepția acțiunilor ce derivă dintr-un contract administrativ inaplicabil speței în cauză.

Astfel, derogarea din art. 2 alin. (2) Cod administrativ nu poate fi aplicată, fiind inadmisibilă, deoarece este contrară dreptului la un proces echitabil. Reglementările Codului administrativ promovează acțiunile de contencios administrativ valorificate de persoane în apărarea drepturilor subiective și nicidecum nu admite actio popularis sau acțiuni menite să declanșeze un control judecătoresc obiectiv al actelor administrative.

În astfel de circumstanțe dreptul vătămat nu poate fi generalizat, iar Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a indicat dreptul personal încălcat prin decizia contestată.

De asemenea, a considerat că a fost demonstrat cu certitudine că decizia Consiliului comunal Grătiești nr. 4/2 din 11 iulie 2016 cu privire la aprobarea planului urbanistic de detaliu privind amplasarea blocului locativ din str. XXXXX la situația emiterii lui a fost adoptată cu încălcări ale prevederilor legislației în vigoare, deoarece simpla indicare în motivarea deciziei a faptului că este de competența autorității publice locale aprobarea planului urbanistic în detaliu, nu exclude ilegalitatea acestuia și nu implică acceptarea acestuia în forma în care a fost adoptat și, prin urmare, nu privează de posibilitatea retragerii actului administrativ respectiv.

La 3 august 2022, în adresa lui Nicolae Mamaischi, SRL „Rafael House” și Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost expediată copia recursului depus de Consiliul comunal Grătiești, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 73 vol. II), fiind recepționată de către destinatari la 8 august 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 90-92 vol. II).

La 25 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Nicolae Mamaischi și SRL „Rafael House”, reprezentați de avocatul Sorin Corceac au depus referință, solicitând declararea recursului depus de Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrcă ca fiind inadmisibil, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. c) Cod administrativ sau, după caz, respingerea recursului cu menținerea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 aprilie 2022, în ședință publică (f. d. 21 vol. II).

Din materialele dosarului rezultă că la 16 mai 2022, Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 51-52 vol. II).

Tot materialele cauzei atestă că copia deciziei motivate din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Consiliul comunal Grătiești, prin intermediul oficiului poștal, la 4 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 59 vol. II).

Se mai constată că la 1 august 2022, prin intermediul poștei electronice și la 2 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 61-69, 74-87, 89 vol. II).

Astfel, recursul depus de Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de

recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Consiliul comunal Grătiești, reprezentat de avocatul Oleg Bîrca se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu